

Nationaal Watersymposium Impulsprogramma KRW

6 juni 2024

Opzet presentatie

1. KRW doelen
2. Resterende uitdagingen
3. Maatregelen en consequenties
4. Juridische risico's
5. Actielijnen Impuls programma
6. Inzoomen actielijn stoffen

KRW doelbereik

- > We doen het voor onszelf: voor ons drinkwater, onze leefomgeving, onze economie!
- > Waterlichamen moeten voor alle stoffen en parameters (chemisch en ecologisch) aan de doelen voldoen
- > Doelen bereikt in 2027, in elk KRW-waterlichaam (745 oppervlaktewaterlichamen, 23 grondwaterlichamen)
- > Bijna 100.000 KRW-doelen in Nederland
- > Ruim driekwart van het geheel aan doelen bereikt
- > In geen enkel waterlichaam zijn alle doelen bereikt (systematiek one out, all out)

Resterende uitdagingen van de KRW

- > Belasting door stoffen
 - Uit- en afspoeling van meststoffen en gewasbeschermingsmiddelen uit de landbouw
 - Buitenlandse belasting
 - Diffuse bronnen (zinken dakgoten, houtstook, verkeer)
 - Na-ijleffecten (overall aanwezige stoffen in de bodem)
 - Effluent van rioolwaterzuiveringsinstallaties
 - Emissies van chemische stoffen uit de industrie
- > Exoten (uitheemse rivierkreeften)
- > Onnatuurlijke inrichting

Over het algemeen gaat de kwaliteit de goede kant op, maar er zijn ook onderdelen die verslechteren of waar verbetering nog onvoldoende is

Te nemen maatregelen

(voorbeelden)

Bijna 1700 **regionale** maatregelen
stroomgebiedbeheerplannen 2022-2027:

- > Natuurvriendelijke oevers, hermeanderen beken, verminderen riooloverstorten
- > Lozingen bedrijven verminderen

Ruim 120 **generieke** maatregelen
stroomgebiedbeheerplannen 2022-2027:

- > Vermindering mest en gewasbeschermingsmiddelen
- > KRW-maatregelen in Provinciale Programma's Landelijk Gebied

Te nemen maatregelen (voorbeelden)

Mogelijke **aanvullende** maatregelen impulsprogramma KRW:

- > Reductie chemische stoffen industrie aan de bron
- > Bezien en herzien vergunningen (RWS, waterschappen, Omgevingsdiensten)
- > Lozingen RWZI's KRW-proof maken: lozingen huishoudens en bedrijven beperken, verbeteren zuivering
- > Aanscherpen regelgeving (wateronttrekkingen, toelating gewasbeschermingsmiddelen)

Doelen niet gehaald...

Wat dan?

- > KRW biedt legitieme, strikte uitzonderingsmogelijkheden:
 - Verlenging termijn (na-ijl effecten natuurlijke omstandigheden)
 - Doelverlaging (bijv. minder streng doel voor een alomtegenwoordige stof)
 - Grensoverschrijdende verontreiniging
 - Tijdelijke achteruitgang door overmacht (bijv. extreme droogte/overstromingen)
 - Projecten van 'hoger openbaar belang' (bijv. dijkversterking, energietransitie)

- > Bij een geldig gebruik van de uitzonderingen kan Nederland mogelijk toch voldoen aan de KRW, ook al halen we niet alle doelen.

> Nationale rechtszaken

- Projecten mogen niet leiden tot achteruitgang en doelbereik 2027 niet in gevaar brengen
- Potentieel ingrijpende gevolgen voor afzonderlijke projecten en besluiten

> Europese inbreukprocedure

- Kan de Europese Commissie starten als Nederland niet aan de KRW voldoet
- Op basis van naleving
- Uiteindelijk boete en/of dwangsom

Waarom het KRW-impulsprogramma?

- > Waterkwaliteit afgelopen decennia sterk verbeterd
- > Maar: nog niet voldoende en nieuwe zorgen
- > Grote resterende uitdagingen: o.a. belasting uit landbouw, industrie, stedelijke waterketen en diffuse bronnen
- > Niet-voldoen betekent:
 - Te slechte waterkwaliteit (met alle maatschappelijke gevolgen)
 - Juridische risico's

Daarom: interbestuurlijk programma gestart met maximale inzet om wel te voldoen

1. Bewaken uitvoering afgesproken maatregelen
2. Verdere uitwerking van ruimtelijke maatregelen
3. Intensivering maatregelen voor stoffen
4. Verankering in regelgeving
5. Tussenevaluatie 2024
6. Voorbereiding verantwoording
7. Voorkomen van en voorbereiden op rechtszaken

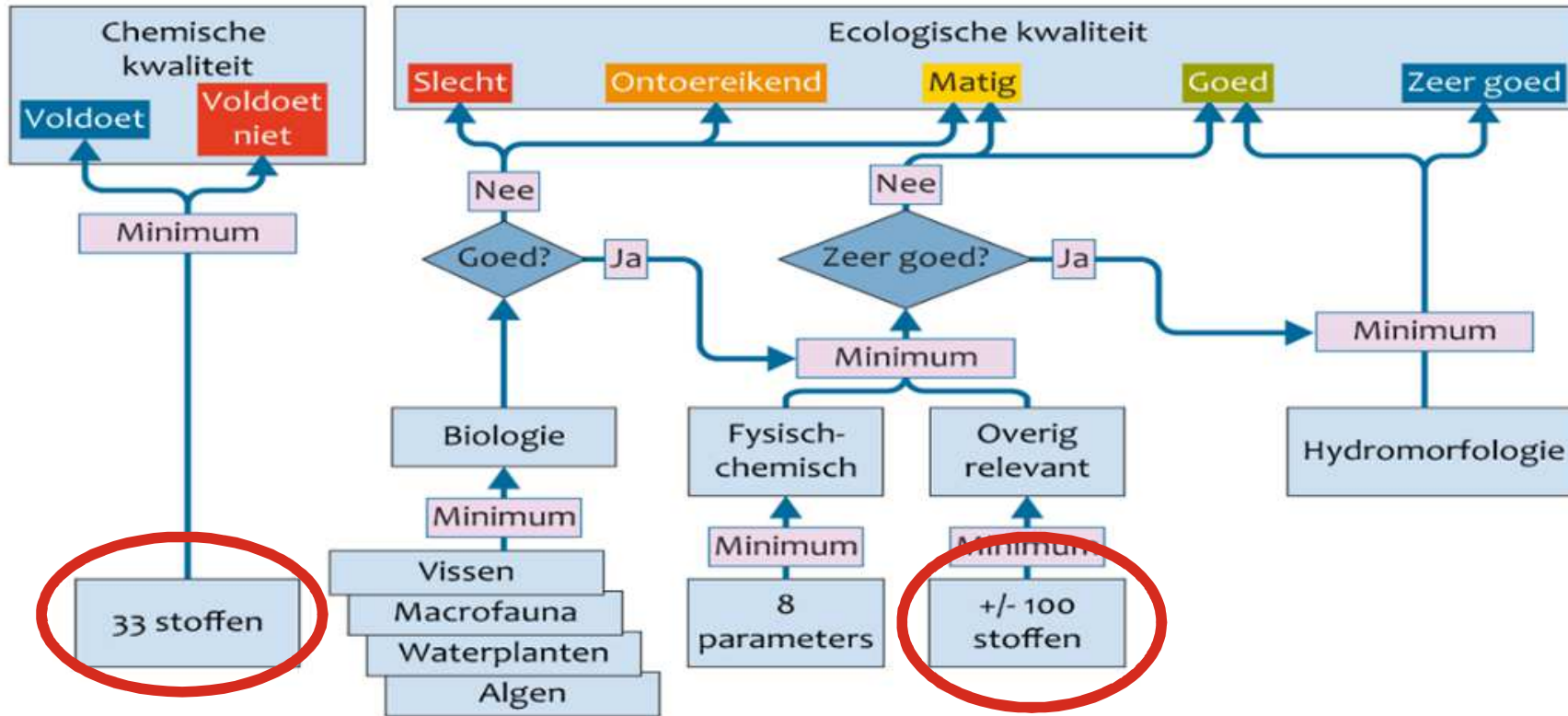
Ministerie van Infrastructuur
en Waterstaat

Chemische stoffen uit water

Actielijn 3 Impulsprogramma

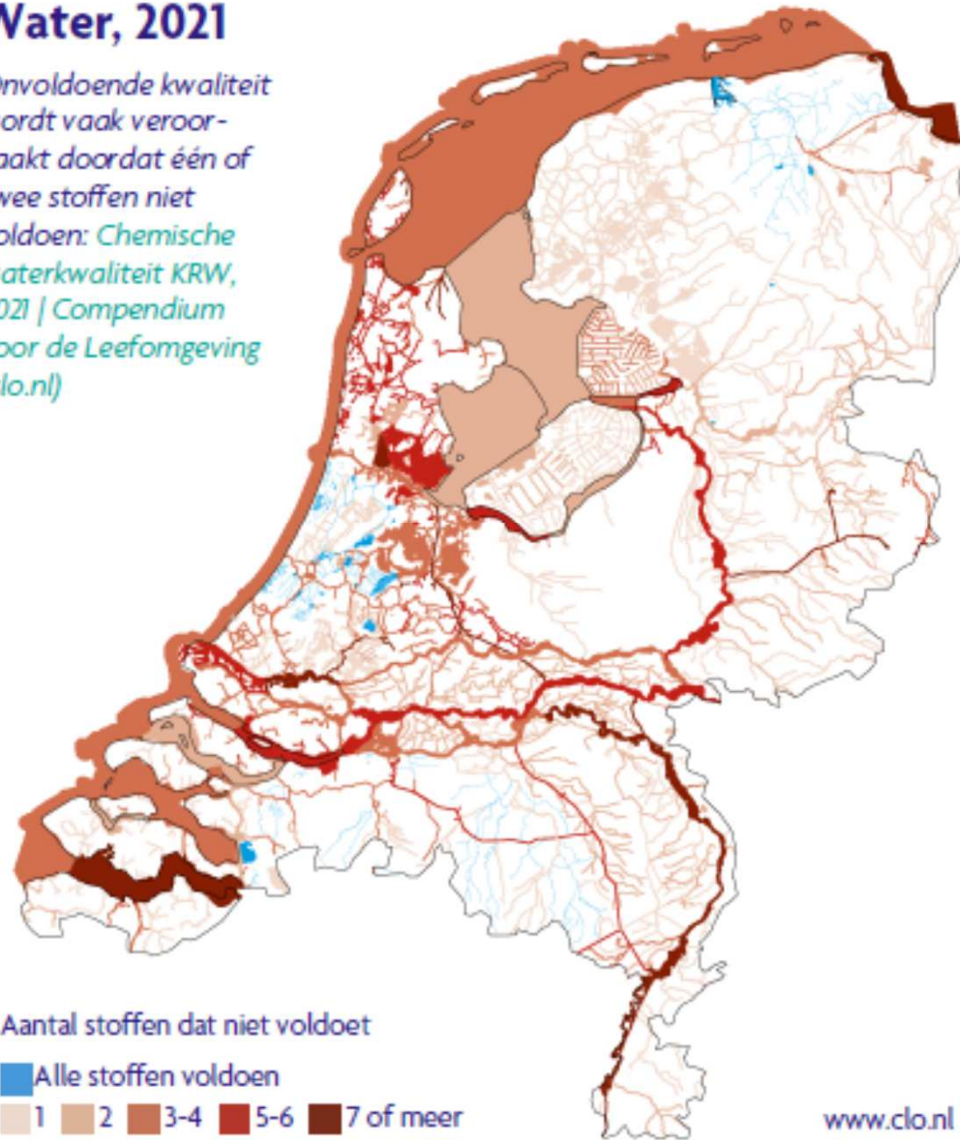
Beoordeling waterkwaliteit volgens Kaderrichtlijn Water

Minimum = Laagste kwaliteit is bepalend

Chemische kwaliteit volgens Kaderrichtlijn Water, 2021

Onvoldoende kwaliteit wordt vaak veroorzaakt doordat één of twee stoffen niet voldoen: *Chemische waterkwaliteit KRW, 2021 | Compendium voor de Leefomgeving (clo.nl)*

Werklijst Chemische Stoffen KRW impuls

Nr.	Gewasbeschermingsmiddelen, biociden en diergeneesmiddelen	Nr.	Industrie chemicaliën en PAK's	Nr.	Anorganische stoffen
1	Aclonifen		Industrie chemicaliën	29	Ammonium
2	Bifenox	18	Hexachloorbutadieen		Metalen
3	Cypermethrin	19	Dioxines	30	Nikkel
4	Heptachloor en -epoxide	20	PBDEs	31	Cadmium
5	Tributyltin	21	PFOS	32	Kwik
6	Abamectine		PAK's	33	Arseen
7	Carbendazim	22	Fluorantheen	34	Barium
8	Deltamethrin	23	Benzo(a)pyreen	35	Boor
9	Dimethenamid-P	24	Benzo(b)fluorantheen	36	Kobalt
10	Esfenvaleraat	25	Benzo(ghi)peryleen	37	Seleen
11	Imidacloprid	26	Benzo(k)fluorantheen	38	Thallium
12	Lambda-cyhalothrin	27	Benzo(a)antraceen	39	Uranium
13	Metolachloor	28	Chryseen	40	Vanadium
14	Metazachloor			41	Zilver
15	Methylpirimifos			42	Zink
16	Pirimicarb				
17	Pyridaben				

Gaat om intensiveren en versnellen

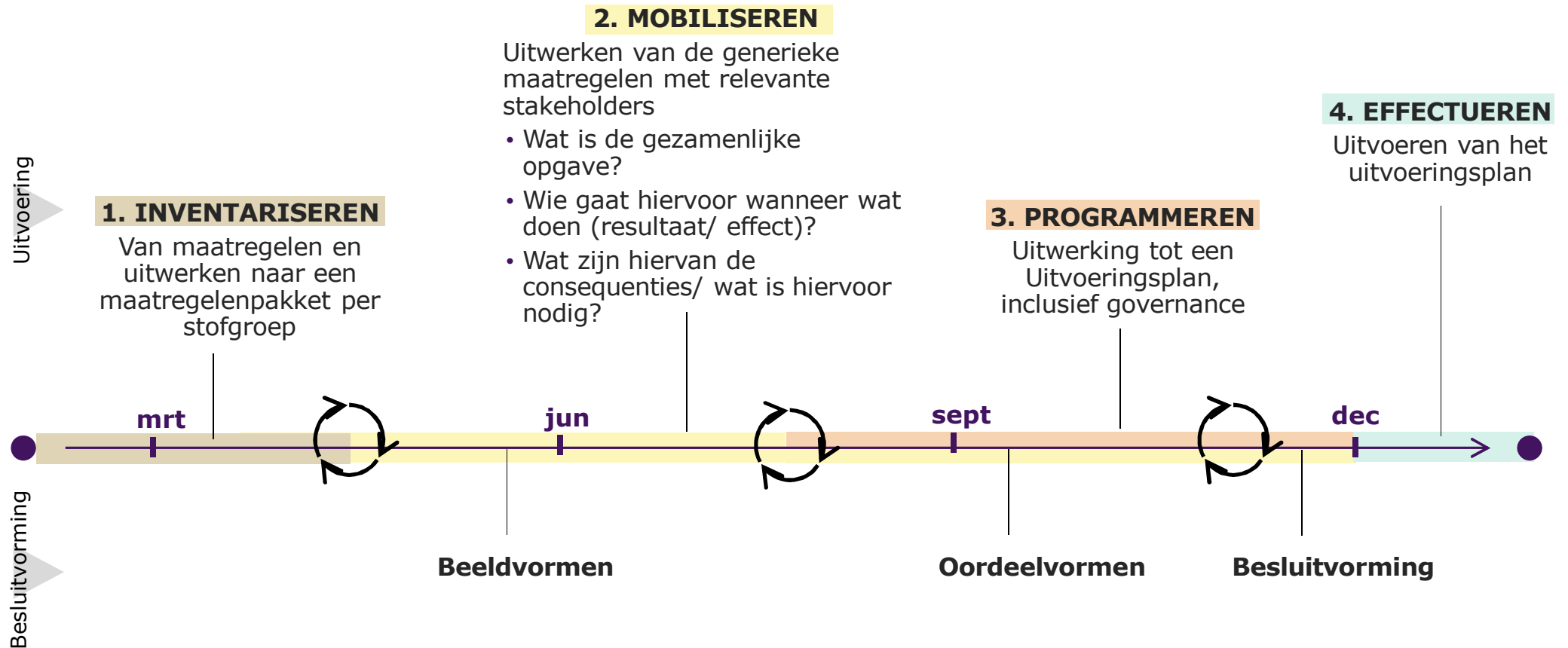
- > Er loopt al veel
- > Aanvullende maatregelen gezamenlijk en in samenhang
- > Inpassen/programmeren in lopende trajecten
- > Haalbaar en kosteneffectief

- > **MAAR:**
- > Veel handelingsperspectieven liggen buiten het waterdomein
- > Mogelijke maatregelen hebben geen draagvlak bij de uitvoerder
- > Partijen wijzen naar elkaar

Hoe gaan we dit doorbreken?

PROCES 2024

Voorstel mogelijke maatregelen Rijk

- Meenemen KRW-norm in de toelating gbm en biociden
- Opnemen af- en uitspoeling in de toelating
- VTH lozingen rijkswateren intensiveren
- Opstellen Emissiereductieplannen voor gbm en biociden .
- Besluit activiteiten leefomgeving KRW proof maken
- Stoffenbeleid KRW proof maken (minimalisatieplicht uitbreiden)
- Actualiseren normen voor enkele metalen en PAK
- Bronanalyse Rijkswateren
- Stofgerichte ketenaanpak diffuse bronnen (zink, PBDE's)

Voorstel mogelijke maatregelen Regio

- › Versterken VTH met name indirecte lozingen
- › Specifieke voorschriften opnemen in verordening provincie of waterschap
- › Verbeterde meetmethoden doorvoeren in monitoringprogramma's.
- › Snelle terugkoppeling meetdata naar agrariërs en toelatinghouders
- › Bronanalyse regionale wateren en indirecte lozingen (huishoudens en bedrijven) op KRW stoffen
- › Investeringsplan per stroomgebied om stedelijke waterketen KRW proof te maken
- › Identificeren en saneren hotspots in bodems en waterlichamen

Mogelijke maatregelen bedrijfsleven

- VNO-NCW en MKB Actieprogramma KRW is gestart
- LTO impuls lopend uitvoeringsprogramma is toegezegd

Prikkelende stelling:

Op de riolering wordt van alles geloosd blijkt uit onderzoek van o.a. Hollands Noorderkwartier.

Het is een wettelijke verplichting voor het bedrijfsleven om aan de slag te gaan om emissies te voorkomen en niet te wachten tot het bevoegd gezag de lozingen ontdekt.

